

UDK 32-05 (497.6) "19"
Prethodno priopćenje

DR. BORIS NILEVIĆ - historičar, mislilac, političar...

Ibrahim Spahić

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Autor ističe članstvo Borisa Nilevića u Građanskoj demokratskoj stranci BiH kao istinski opredijeljene prema Bosni i Hercegovini kao nezavisnoj, suverenoj zemlji, uz stalno zalaganje ka izgradnji građanskog društva.

Ključne riječi: Boris Nilević, Građanska demokratska stranka.

Na skupu posvećenom životu i djelu Borisa Nilevića svjedočio sam o njegovom životu iz moralne obaveze da govorim o čovjeku koji je u svome gradu Sarajevu vodio Institut za istoriju u najznačajnijem periodu za modernu povijest grada Sarajeva. Istovremeno, kao urednik časopisa *Prilozi*, direktor Instituta za istoriju i predavač na Sarajevskom i Tuzlanskom univerzitetu, Boris Nilević je kao vrhunski poznavalac bosanskog kasnog srednjeg vijeka i osmanskog perioda ostavio neizbrisiv trag u nauci i pedagoškom radu sa studentima i saradnicima.

Vidljivo je iz njegove bibliografije i literature da se stručni rad Borisa Nilevića izuzetno vrednovao. Ono što je posebno zanimljivo i javnosti nedovoljno prezentovano do sada jeste njegova posvećenost ne samo Sarajevu, Bosni i Hercegovini i njenom mjestu u svijetu već i karakteru društvenih odnosa u gradu i zemlji. Nije ni najmanje slučajno da se doktor historijskih nauka opredjeljuje u dramatičnim promjenama društvenih odnosa i međunarodne pozicije Bosne i Hercegovine kao nezavisne i suverene zemlje, nakon Refe-

renduma iz '92, priznate od većine zemalja svijeta, za izgradnju građanskog društva u Republici Bosni i Hercegovini.

Boris Nilević ulazi u Građansku demokratsku stranku BiH (GDS BiH) i postaje član njenih glavnih organa i kandidatom na izborima neposredno poslije rata.

Izvanredan doprinos u različitim projektima, tribinama, okruglim stolovima, izdavačkoj djelatnosti, posebno kada je riječ o povijesti Sarajeva i urbanom biću Bosne i Hercegovine Borisa Nilevića izdvajaju, zajedno sa predsjednikom Akademije nauka i umjetnosti dr. Seidom Hukovićem, akademikom Tvrtkom Kulenovićem, kao izuzetnog intelektualca i mislioca, koji kao historičar otvara jedan novi pogled srednjovjekovnog bosanskog građanina i na povijest duhovnosti Bosne i Hercegovine i u kontekstu etničko-konfesionalnih promjena, migrantske psihologije i uloge i značaja porodice u Bosni i Hercegovini.

Dok Tvrtko Kulenović kao književnik otvara jedan novi svijet u kojem se prepliću u *Historiji bolesti* i *Čovjekovoj porodici* motivi za bolje razumijevanje povijesti kroz sudbinu čovjeka i njegovih najbližih, dr. Seid Huković, vrhunski naučnik i ljekar, traga za "lijekom" za uspostavljanje komunikacije u fragmentiranom društvu razorenom ratnom psihologijom, Boris Nilević na neki način sublimira svojom sudbinom i svojom otvorenošću i jedno i drugo, humanističko razumijevanje svijeta i stravične realnosti i likova koji su uspostavljali nove hijerarhijske i historijske dimenzije zla, uništenja drugog i samouništenja.

Kako je riječ u ovom prilogu koji pišem o jednom od prijatelja i saradnika, o Borisu Nileviću u posljednjoj deceniji njegovog života, pritom aktivnog u promociji građanskog društva, zadaća mi je podsjetiti samo na primjer na predsjedničku kampanju '96 koju smo vodili zajedno u Sarajevu, Mostaru, Tuzli, Banjoj Luci, i u kojoj sam upoznao "na terenu" ličnost Borisa Nilevića, ne samo kao historičara i intelektualca već i kao mislioca koji na jedan vrlo suptilan način reaguje na stvarnost, tragediju i gotovo kao anatom registruje svaku promjenu na društvenom organizmu i istovremeno pronalazi rješenje za ono što je nužno uraditi da bi se društvo promijenilo i ozdravilo.

U zapadnim društvima postoje društva mislilaca. Boris Nilević bi bio u svakom od tih društava jedan od najzanimljivijih članova. Izgleda da to u Bosni i Hercegovini i u njegovom rodnom gradu nisu dovoljno razumjeli za vrijeme njegovog života.

Ovaj komemorativni skup pokazuje da je vrijeme učinilo svoje i da nam Boris Nilević nedostaje i zbog svoje misije Sarajlije koji je držao do svog digniteta i digniteta urbanog bića Bosne i Hercegovine.

SUMMARY

DR. BORIS NILEVIĆ – Historian, Thinker, Politician...

Boris Nilević was an extraordinary expert in the late medieval history of Bosnia and the Ottoman period, as well as a favourite professor of the Universities in Sarajevo and Tuzla.

He was a member of the Civil Democratic Party of Bosnia and Herzegovina, its main organs, and was an election candidate shortly after the war. Not only as a historian and an intellectual, but also as a thinker, Boris Nilević reacted very subtly to reality. Almost as an anatomist he registered every change in the social organism and at the same time finding solutions for what had to be done in order for the society to change and heal.

Key words: Boris Nilević, Civil Democratic Party of Bosnia and Herzegovina